

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

Силабус навчальної дисципліни
«Бойова психічна травма»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії. М. Одеса, Воробйова, 11
Викладач(-і)	Євген Опря, д.мед.н, професор, зав.кафедри Тетяна Чернова, к.мед.н., доцент кафедри Ольга Донець, к.мед.н., доцент кафедри
Контактна інформація	E-mail: tatyana.chernova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 четвер, з 9.00 до 12.00 субота Онлайн консультації за домовленістю з викладачем з 16.00 до 18.00 у будні, з 9.00 до 12.00 субота Посилання на онлайн-консультації надається кожній групі під час занять окремо

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, профілактика та лікування бойової психічної травми (БПТ).

Мета дисципліни: придбання здобувачами теоретичних знань та практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики психічних розладів, що виникають внаслідок інтенсивного стресу та бойової психічної травми, психосоціальної реабілітації пацієнтів з наслідками БПТ, необхідних на первинному рівні надання медичної допомоги.

Завдання навчальної дисципліни: допомогти здобувачам освіти вивчити етіологію, патогенез, типи перебігу та клінічні прояви психічних розладів, що виникають внаслідок впливу інтенсивного стресу та БПТ; уміти визначити

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

попереднього діагнозу психогенних психічних розладів; застосовувати теоретичні знання до тактики ведення пацієнтів з психогенними психічними розладами, використання методів профілактики психогенних психічних розладів.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- основні концепції стресу;
- особливості психосоціального функціонування людини в постстресовий період;
- прояви накопиченого (хронічного) стресу;
- поняття та класифікацію БПТ;
- особливості швидкої реабілітаційної допомоги постраждалим в умовах раптового екстремального стресу;
- специфічні феномени, які притаманні цієї категорії пацієнтів та потребують особливої уваги лікаря;
- особливості організації реабілітаційної діяльності;
- особливості організації реабілітаційної діяльності;

Вміти:

- Збирати дані про скарги, анамнез хвороби, анамнез життя у пацієнтів з БПТ;
- діагностувати невідкладні стани при БПТ;
- ефективно застосовувати отримані теоретичні знання з курсу при розв'язанні складних практичних завдань з організації та здійснення лікування постраждалих;
- вміти будувати стратегію реабілітаційної роботи з постраждалими;
- володіти прийомами практичної реабілітаційної роботи, яка спрямована на поліпшення психічного стану пацієнтів;
- володіти навичками організації діяльності щодо профілактики пост-стресових проблем;
- визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду при БПТ;
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій області

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Теми:

1. Медико-психологічні наслідки участі в бойових діях.
2. Поняття про стрес.
3. Травматичний стрес.
4. Посттравматичний стрес.
5. Поняття про психологічну травму.
6. Діагностика та класифікація психогенних психічних і поведінкових розладів.
7. Поняття бойової психічної травми.
8. Поняття про ПТСР як біологічну і психологічну категорію.
9. Теоретичні моделі посттравматичного стресового розладу.
10. Фактори розвитку ПТСР.
11. Класифікація ПТСР за МКХ 10.
12. Діагностичні критерії посттравматичного стресового розладу.
13. Методи корекції та психотерапії ПТСР.
14. Показання та протипоказання психотерапії при гострих реакціях на стрес.
15. Застосування психотропних препаратів у військовій психіатрії.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова [та ін.]. — К. : Наш формат, 2017. — 1068 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

2. Блінов О. А. Психологія бойової психічної травми: монографія / О. А. Блінов. - К. : Талком, 2016. - 246 с.
3. Блінов О. А. Бойова психічна травма: монографія / О. А. Блінов. – К.: Талком, 2019. – 700 с.
4. Психіатрія і наркологія: підручник (ВНЗ IV р. а.) / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. — 2-е вид., переробл. і допов. – К.: «Медицина», 2015.- 512с.
5. Психіатрія і наркологія: нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Г. Т. Сонник, О. К. Напрєєнко, А. М. Скрипніков та ін., за ред. О. К. Напрєєнко. - Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. - 3-є вид., випр. - Київ: Медицина, 2017. - 422с.

Додаткова:

1. Посттравматичні стресові розлади : Навчальний посібник / Під заг. ред. проф. Б. В. Михайлова. - Вид. 2-е, перероблене та доповнене. - Х. : ХМАПО, 2014. - 223 с.
2. Психіатрія особливого періоду: навчальний посібник [для лікарів та психологів] / Рум'янцев Ю.В., Сироп'ятков О.Г., Іванцова Г.В., Осьодло Г.В. - К.: УВМА, 2014. - 193 с.
3. Посттравматичний стресовий розлад: посібник / Венгер О.П, Ястремська С.О. – Т. 2019. — 264с.
4. Психіатрія особливого періоду: навчальний посібник [для лікарів та психологів] / Рум'янцев Ю.В., Сироп'ятков О.Г., Іванцова Г.В., Осьодло Г.В. – К.: УВМА, 2014. – 193 с.
5. Посттравматичні стресові розлади: Навчальний посібник/ Під заг. ред. проф. Б. В. Михайлова - Вид. 2-е, перероблене та доповнене. - Х. : ХМАПО, 2014. - 285 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.nauka.ua/>
2. OMIM (Online Mendelian Inheritance in Man) – An Online Catalog of Human Genes and Genetic Disorders <http://omim.org/>
3. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
4. <http://psydilab.univer.kharkov.ua>
5. <https://psy-practice.com>
6. Електронні джерела літератури здобувачі освіти можуть знайти на сайті onmu.edu.info

ОЦІНЮВАННЯ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії

- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії , наркології, медичної психології та психотерапії**